

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U002252

Державний реєстраційний номер: 0122U001563

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-02-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 4

Назва етапу: Аналіз результативності виконаного наукового дослідження. Оформлення результатів наукового дослідження

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Маріупольський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 26593428

Місцезнаходження: пр. Будівельників, буд. 129-а, м. Маріуполь, Донецька обл., 87500, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380629587590

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Маріупольський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 26593428

Місцезнаходження: пр. Будівельників, буд. 129-а, м. Маріуполь, Донецька обл., 87500, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380629587590

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7704 - власні кошти, кошти підприємств, установ, організацій, фізичної особи на виконання ініціативних робіт

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 15.000

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Актуальні проблеми світових політичних процесів

Назва роботи англійською:

Current problems of global political processes

Реферат українською:

Комплексно проаналізовано поширення російських наративів у європейському інформаційному просторі в контексті ведення гібридної війни Російської Федерації проти України. Досліджено практичні заходи з деколонізації в Україні в умовах повномасштабної війни з Росією, зокрема на прикладі міста Одеса. Проаналізовано особливості функціонування системи місцевого самоврядування Латвії в умовах гібридних загроз, які суттєво впливають на стійкість демократичних інституцій на локальному рівні. Досліджено історичне походження терміну, що виник після Другої світової війни. Показано, як російська пропаганда трансформувала концепт «денацифікація» у засіб легітимізації збройної агресії, формування образу зовнішнього ворога та виправдання насильницького втручання у внутрішні справи України. Проаналізовано основні стереотипи, які просуваються РФ в українському суспільстві, на тимчасово окупованих територіях, серед росіян та західних союзників, визначено їх специфіку та особливості впливу на кожну з зазначених груп. Досліджено особливості впливу Telegram на громадські настрої серед українців в умовах російської збройної агресії. Розглянуто роль волонтерів у підтримці військових, наданні гуманітарної допомоги та формуванні громадянського суспільства. Висвітлено вплив війни на самоорганізацію громадян, зростання суспільної довіри до волонтерських ініціатив та активне використання цифрових технологій у волонтерській діяльності. Досліджено роль комунікативної стратегії як ключового інструменту реалізації зовнішньої політики України в регіоні Латинської Америки та Карибського басейну. Проаналізовано передумови та особливості формування такої стратегії, зокрема в умовах сучасних геополітичних викликів та інформаційної війни. Ключові слова: деколонізація, політика пам'яті, російська агресія, пропаганда, російсько-українська війна, соціальні медіа, денацифікація, політична комунікація, політична ідентичність, гібридна війна, зовнішня політика

Реферат англійською:

A comprehensive analysis of the spread of Russian narratives in the European information space in the context of the Russian Federation's hybrid war against Ukraine. Practical measures for decolonization in Ukraine in the context of full-scale war with Russia are examined, in particular using the example of the city of Odessa. The peculiarities of the functioning of the local self-government system in Latvia in the context of hybrid threats that significantly affect the stability of democratic institutions at the local level are analyzed. The historical origin of the term, which emerged after World War II, is examined. It is shown how Russian propaganda transformed the concept of "denazification" into a means of legitimizing armed aggression, forming the image of an external enemy, and justifying violent intervention in Ukraine's internal affairs. The main stereotypes promoted by the Russian Federation in Ukrainian society, in the temporarily occupied territories, among Russians and Western allies are analyzed, and their specifics and peculiarities of influence on each of these groups are identified. The peculiarities of Telegram's influence on public sentiment among Ukrainians in the context of Russian armed aggression are examined. The role of volunteers in supporting the military, providing humanitarian aid, and shaping civil society is considered. The impact of the war on the self-organization of citizens, the growth of public trust in volunteer initiatives, and the active use of digital technologies in volunteer activities are highlighted. The role of communication strategy as a key tool for implementing Ukraine's foreign policy in Latin America and the Caribbean is examined. Keywords: decolonization, memory politics, Russian aggression, propaganda, Russian-Ukrainian war, social media, denazification, political communication, political identity, hybrid warfare, foreign

policy

Індекс УДК: 341.7, 327.001; 930.22, 32, 53.009(100), 32(100)"2021/2022"

Коди тематичних рубрик: 10.87.31, 11.25, 11.01, 29.01.17

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Трофименко Микола Валерійович

Науковий ступінь: к. політ. н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Теорія та практика лобіювання [Електронний ресурс] : навч. посібник

Назва НТП англійською: Theory and practice of lobbying [Electronic resource] : a textbook

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: 72.20 Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук. 85.42 Вища освіта

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Електронний навчальний посібник детально досліджує історичні та теоретичні аспекти інституту лобіювання. Сьогодні лобіювання розглядається політичною наукою як необхідний елемент демократії, що забезпечує одну з її провідних ознак – доступ громадськості до процесу прийняття управлінських рішень у державі. Лобіювання слугує важливим багатоканальним механізмом комунікації між органами державної влади та суспільством, що забезпечує узгодження суспільних інтересів, гласність та прозорість процесу ухвалення політичних рішень, виступає перешкодою на шляху корупції. У тій чи іншій формі він присутній у будь-якій політичній системі, де набуває свої специфічні риси та історико-культурні особливості. Посібник призначено для здобувачів вищої освіти ОП «Політологія» (рівень ВО – бакалавр).

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля: Вплив НТП на довкілля варто розглядати як непрямий та опосередкований, водночас такий, що потенційно впливає на навколишнє середовище, зокрема, через: 1. Формування екологічної політики • Теоретичний контекст: лобіювання як інституційний механізм впливу на процес нормотворчості. • Наукове обґрунтування: у політичній науці лобіювання розглядається як канал комунікації між суспільними групами та державою, що може забезпечити включення екологічних пріоритетів у порядок денний. • Висновок: ефективне лобіювання екологічних інтересів сприяє формуванню законодавчої бази для охорони природи та розвитку «зеленої» економіки. 2. Ризик корпоративного тиску • Теоретичний контекст: конфлікт інтересів між економічним розвитком і екологічною безпекою. • Наукове обґрунтування: згідно з концепціями політичної економії, корпоративні групи мають ресурсну перевагу у лобістських процесах, що може призводити до регуляторного захоплення (regulatory capture). • Висновок: домінування бізнес-лобі здатне знижувати екологічні стандарти, посилюючи антропогенний тиск на довкілля. 3. Баланс інтересів • Теоретичний контекст: концепція сталого розвитку як інтеграція економічних, соціальних та екологічних вимірів. • Наукове обґрунтування: лобіювання може виступати інструментом досягнення компромісу між різними групами інтересів, якщо воно здійснюється у прозорих і демократичних формах. • Висновок: науково-методичне осмислення лобіювання дозволяє виробити механізми гармонізації суспільних потреб і екологічних пріоритетів. 4. Прозорість і відповідальність • Теоретичний контекст: принципи good governance та демократичної підзвітності. • Наукове обґрунтування: прозорі процедури лобіювання зменшують ризик прихованих угод, що шкодять довкіллю, та забезпечують контроль з боку громадянського суспільства. • Висновок: інституціоналізація прозорого лобіювання підвищує екологічну відповідальність політичних акторів.

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 01.2026

Споживачі продукції: ЗВО України та іноземних держав, наукові установи, органи державної влади, громадські організації

Перспективні ринки: Україна, іноземні держави

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Караман К. Євроскептицизм у програмних документах радикальних парламентських партій країн Європейського Союзу / За наукової редакції д.політ.н., професора К. В. Балабанова. К. : МДУ, 2024. 215 с.

Пахоменко С. Does History Matter? Historical Politics, Narratives and the Securitisation of Memory in the Russo-Ukrainian War. Russian Influence Operations and the War in Ukraine. Hybrid Warfare and Disinformation Campaigns / Ed: Vladimir Sazonov, Holger Mölder, Zdzisław Śliwa, Sergii Pakhomenko, Illimar Ploom. Tartu : Springer, 2025. PP. 3–24. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-032-01461-0>

Пахоменко С. Introduction: The War in Ukraine and Its Impact on Russian Influence Operations and Disinformation Campaigns. Russian Influence Operations and the War in Ukraine. Hybrid Warfare and Disinformation Campaigns / Ed: Vladimir Sazonov, Holger Mölder, Zdzisław Śliwa, Sergii Pakhomenko, Illimar Ploom. Tartu : Springer, 2025. PP. IX–XIV. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-032-01461-0>

Гридіна І., Пахоменко С., Сазонов В. The Personal Factor in Ukraine's Strategic Communication in Times of War. Russian Influence Operations and the War in Ukraine. Hybrid Warfare and Disinformation Campaigns / Ed: Vladimir Sazonov, Holger Mölder, Zdzisław Śliwa, Sergii Pakhomenko, Illimar Ploom. Tartu : Springer, 2025. PP. 77–103. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-032-01461-0>

Трофименко М., Трофименко А., Булик М., Константинова Ю. Forced Passportization as a Mechanism of Subjugation and Creation of Collaborational Narratives in the Occupied Territories of Ukraine. Russian Influence Operations and the War in Ukraine. Hybrid Warfare and Disinformation Campaigns / Ed: Vladimir Sazonov, Holger Mölder, Zdzisław Śliwa, Sergii Pakhomenko, Illimar Ploom. Tartu : Springer, 2025. PP. 179–204. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-032-01461-0>

Балабанов К., Пахоменко С., Арабаджи С., Гедьо А. Unification Versus Localisation: National Minorities of Southern Ukraine in Russian, Ukrainian, and Regional Historical Narratives. Russian Influence Operations and the War in Ukraine. Hybrid Warfare and Disinformation Campaigns / Ed: Vladimir Sazonov, Holger Mölder, Zdzisław Śliwa, Sergii Pakhomenko, Illimar Ploom. Tartu : Springer, 2025. PP. 179–204. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-032-01461-0>

Пахоменко С., Трофименко А. Гумористичні меми як технокультурний елемент громадянської стійкості в умовах російського вторгнення в Україну. Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія. 2025. Вип. 42. С. 90–102. URL:

<https://visnyk.mu.edu.ua/index.php/politologia/issue/view/150/140>

Гридіна І., Пахоменко С. «Денацифікація» як ключовий наратив російської пропаганди у гібридній війні проти України. Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія. 2025. Вип. 42. С. 71–81. URL: <https://visnyk.mu.edu.ua/index.php/politologia/issue/view/150/140>

Балабанов К., Константинова Ю. «Комунікативна стратегія Україна – держави Латинської Америки і Карибського басейну» як інструмент реалізації українських інтересів у регіоні. Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія. 2025. Вип. 40. С. 83–92. DOI: <https://doi.org/10.34079/2226-2830-2024-15-40-83-92>

Трофименко А. Волонтерський рух в Україні в умовах повномасштабної війни: основні тенденції розвитку. Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія. 2025. Вип. 40. С. 134–142. DOI: <https://doi.org/10.34079/2226-2830-2024-15-40-134-142>

Трофименко М. Роль публічної дипломатії у забезпеченні національної безпеки держави в умовах війни. Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія. 2025. Вип. 40. С. 143–153. DOI: <https://doi.org/10.34079/2226-2830-2024-15-40-143-153>

Пахоменко С., Гридіна І., Балабанов К. Особливості функціонування системи місцевого самоврядування Латвії в умовах гібридних загроз. Політикус : науковий журнал. 2025. № 4. С. 72–76. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2025-4.11>

Пахоменко С., Гридіна І., Балабанов К. Вибори в органи місцевого самоврядування в Латвії 2025 року: політична фрагментація та регіональні відмінності. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія. 2025. Випуск 21. С. 273–279. DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-21-32>

Трофименко А. Політична культура як детермінанта сталого розвитку: від ціннісних орієнтацій до інституційних механізмів. Український політико-правовий дискурс. 2025. № 17. 27 с. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17706982>

Пахоменко С., Трофименко А. Трансформація політичної культури та моделей політичної участі в Україні в умовах повномасштабної російсько-української війни. Національні інтереси України. 2025. № 11(16). С. 1602–1619. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-11\(16\)-1602-1619](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2025-11(16)-1602-1619)

Кухоцька Т. Особливості впливу Telegram на громадські настрої українців в умовах російської збройної агресії. Регіональні студії. 2025. № 41. С. 57–60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2025.41.9>

Кухоцька Т. Політичний стереотип як інструмент російської гібридної війни проти України. Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія. 2025. Вип. 42. С. 82–89. URL: <https://visnyk.mu.edu.ua/index.php/politologia/issue/view/150/140>

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Трофименко Микола Валерійович
к. політ. н.

Перелік осіб-виконавців

Балабанов Костянтин Васильович
(д. політ. н., професор, 23.00.02)

Булик Максим Володимирович
(к. політ. н., доц., 23.00.04)

Грідіна Ірина Миколаївна
(д. і. н., професор, 07.00.01)

Константинова Юлія Василівна
(к.і.н., доц., 07.00.01)

Пахоменко Сергій Петрович
(к. і. н., доцент, 07.00.01)

Трофименко Анастасія Вікторівна
(к. політ. н., доцент, 23.00.02)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Салагуб Людмила Іванівна

Телефон

0950666841

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна